

PROTOKOLL

2021-03-23

BEREDNINGS- OCH
FLÖDES/DAGVATTENGRUPPEN FÖR HÖJE Å
VATTENRÅD

Tid & datum: kl 8.30, tisdagen den 23 mars 2021

Plats: Videolänk

Bilagor:

- 4.1: Åtgärdslista
- 4.3: Justerat förslag på avtal med markägare för kontrollerad översvämning: utgick
- 4.4: Kunskapssammanställning av Bubbelbarriär
- 4.5: Rapport från nivåmätningar vid E6 och Dynnbäck
- 5.1a: Höje å åtgärdsprogram etapp 2: Aktuella åtgärder
- 5.3a: PM om ansvar för våtmarker
- 5.3b: Förslag på nytt avtal med markägare
- 5.3c: Förslag på bilaga till avtal med markägare
- 5.4a: Följebrev till nytt samarbetsavtal för Höje å åtgärdsprogram
- 5.4b: Samarbetsavtal för Höje å åtgärdsprogram 2022-2027
- 5.8: Projektbeskrivning: Biokol för reduktion av näringsämnen i Höje å
- 6.1: Yttrande över Vattenförvaltning 2021-2027 - enkätsvar
- 6.2: Yttrande över strandskyddsutredning
- 7.1: Utkast – recipientkontrollprogram 2022-2024
- 8.1a: Arbetsplan 2022
- 8.1b: Budget 2022 och revidering 2021
- 8.5: Uppdrag till konsult och kansli

Närvarande:

Lin Linde	Lunds kommun	
Erik Abrahamsson	Lunds kommun	lämnade 11.15
Jenny Ahlqvist	Svedala kommun	
Helena Björn	Lomma kommun	lämnade 11.00
Susanne Johansson	VA SYD	
Therese Grönvall	Staffanstorps kommun	lämnade 11.15
Moa Vitestam	Staffanstorps kommun	
Karl Asp	Vattenrådets kansli	
Christian Alsterberg	Vattenrådets kansli	
Johan Krook	Ekologigruppen	
Nina Svenbro	Ekologigruppen	lämnade 9.00
Gabriella Eliasson	Höjeådalens intr.förening	lämnade 9.30

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2021-01-25

Dagordningen

Tillkommande ärende 5.8 samt bilaga och denna tillsammans med punkt 4.5 behandlas efter punkt 1. En uppdaterad bilaga 5.3a-c skickades ut samt en tillkommande bilaga 8.2. Bilaga 4.3 utgår.

BG/FG/DG beslutar:

- att välja Susanne Johansson till justeringsperson,
- att lägga protokollet till handlingarna, samt
- att godkänna dagordningen med föreslagen justering

2. Genomgång av viktiga ärenden på förra/nästa styrelsemöte

Höjeådalens intresseförening presenterade sig och deras projekt.
Henrik Tham deltar i arbetsgrupp för yttrande över vattenförvaltning.
Arbete med befintligt gångstråk vid Esarp godkändes.
Dialog förs med revisorer om kostnader för revision de senaste åren.

Förslag till beslut:

- att lägga informationen till handlingarna

3. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2021-01-11 Beställning av specialist i vattenrätt
2021-01-19 Anmälan om vattenverksamhet, Flackarp 8:4
2021-01-20 Beslut om förlängning av LOVA Vattendialog Råbydiktet
2021-01-20 Beställning av makrofytinventering i Håckebergasjön 2021
2021-01-27 Beslut om förlängning av LOVA Vattenvårdande åtgärder
2021-02-03 Föreläggande om komplettering av anmälan om vattenverksamhet på Flackarp 8:4
2021-02-06 Tilläggsbeställning ÄTA 3, natursten kring brunn, entreprenad Bränneröd, Håckeberga
2021-02-10 Komplettering anmälan om vattenverksamhet på Flackarp 8:4
2021-02-16 Beställning entreprenad för underhåll av dammar i Lomma kommun
2021-02-17 Beställning entreprenad för underhåll av dammar i Lunds kommun
2021-02-17 Verksamhetsrapport LONA flödesreglering
2021-02-22 Tilläggsbeställning ÄTA 4, ny brunn och schakt, entreprenad Bränneröd, Håckeberga
2021-03-01 Beställning entreprenad för underhåll av dammar i Staffanstorps kommun
2021-03-01 Beslut om förlängning av LONA flödesreglering
2021-03-09 Tilläggsbeställning ÄTA för underhåll av H52 och H54 i Lund
2021-03-09 Tilläggsbeställning ÄTA för underhåll av H3 och H40 i Lomma
2021-03-09 Tilläggsbeställning ÄTA 5, nytt inlopp och dräneringsledning Bränneröd, Håckeberga

Flödes/Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

2021-01-20 Samrådsremiss från Trafikverket gällande ny stambana Lund-Hässleholm

2021-02-04 Remiss: Tillgängliga Stränder- ett mer differentierat strandskydd

2021-03-10 Hjärtådalens intresseförenings ansökan om medlemskap i vattenrådet

Arbetsutskott

2021-02-02 Protokoll från AU

Förslag till beslut:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

4. Flödes/Dagvattengruppen

4.1

Flödes/Dagvattengruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Helena Björn ledde diskussion om åtgärdslistan.

Återkoppling från möte med VA SYD och ekologigruppen gällande checklista små dagvattenåtgärder vid Annehem och Nöbbelövs mosse. Projektering Nöbbelövs mosse kan påbörjas nu, men Annehem skjuts framåt. Vad gäller Nöbbelövs mosse (Nöbbelövs mosse 5:36 nedan) bör även ingå att anlägga en försedimenteringsanläggning utanför naturreservatet. Detta kommer dock inte ingå i första skedet. Vattenrådet ansvarar för skötsel av anläggningen, inklusive sedimenthanteringen i anläggningen (sediment kan förväntas bli förorenade).

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.2

Hydrologisk utredning Vallkärrabäcken

Lin Linde informerade att det är problem med framkomlighet för det rörliga friluftslivet nedströms järnvägen. Peter Johnsen har tagit kontakt med VA SYD om rensning.

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.3

Kontrollerad översvämning

Karl Asp informerar om att en ny version av avtal inte kunnat tas fram i tid till mötet då juristen varit sen i leverans av ny mall för vattenrådets grundavtal för samtliga typer av anläggningar.

Planen framöver är att grundavtal beslutas i styrelsen och sedan görs tidigare föreslaget avtal för kontrollerad översvämning om till en bilaga till grundavtalet och tas upp på nästa möte. Efter det får arbetet påskyndas där ekologigruppen samverkar med markägare innan ärendet tas upp på styrelsemöte.

BG/FG/DG beslutar:

- ärendet läggs vilande tills grundavtal för vattenåtgärder är klart och beslutat i styrelsen, samt
- att lägga informationen till handlingarna

4.4

Bubbelbarriär

Johan Krook föredrog kunskapssammanställningen gällande Bubbelbarriärer. Denna metod har använts sedan länge, men användningsområden har ändrats som att förhindra sedimentflykt, begränsa algers rörelse till stränder och nu på senaste tiden för att samla in större plastföremål för att det inte ska spridas till havet. En positiv bieffekt är att metoden ökar syrgashalten i vatten. Den lämpar sig bäst för urbana vattendrag där nedskräpningen är störst och försök visar på en avskiljning på 86%. Metoden utvecklas för att även avskilja mikroplaster. Det kan vara aktuellt att placera en bubbelbarriär vid biblioteket i Lomma, men hur omfattande är nedskräpning med plast i Höje å? Ett första steg kan vara ett samprojekt med SYSAV för att få en bedömning av mängden skräp. Metodutvecklingarna antas ha gjort studier gällande påverkan på fiskars rörelse. Energikostnad är troligen stor och Johan tar fram investerings- och driftskostnader.

Förslag till beslut:

- att styrelsen får en muntlig presentation av utredningen med kostnadsförslag, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.5

Nivåmätningar vid E6 och Dynnbäck

Bilaga 4.5

Nina Svenbro informerade om rapporten från nivåmätningar i Höje å vid Dynnbäck och E6. Nivåer mäts fyra gånger per timma och skickas med modem för publicering på [hemsida](#). Det finns ett samband mellan nivån vid Dynnbäck och SMHIs uppmätta flöde i Trolleberg, men dock inget samband med nivån vid E6 som kan bero på att vegetationen dämmer och ger höga vattennivåer men lägre flöden. Diskussion fördes om anledning till snabb ökning av vattennivå i september efter 40 mm regn. Helena föreslår att nivåer redovisas i recipientkontrollens årsrapport framöver. Susanne Johansson återkopplar om VA SYD har mer exakt nederbördsdata från Lund och flödesinformation gällande dagvatten.

Förslag till beslut:

- att tillstryka rapporten med mindre justering och översända den till styrelsen
- att en liknande rapport görs årligen för hela mätperioden och en sammanfattning läggs i recipientkontrollrapporten, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.6

Laget runt

Susanne Johansson meddelar att VA SYD troligen inte får anlägga en dagvattendamm på fastigheten Loke 4 mellan E22 och Malmövägen på grund av artskyddsförordningen då spjutsporre som växer där. VA SYD testar en filterteknik i östra delen av Lund med en containerlösning.

Lin Linde berättar att Lund testar biokol tillsammans med Edge i planteringar. I Veberöd görs en fördjupad översiktsplan med rening av dagvatten kopplat till PBL. Lund, VA SYD och Kävlingeåns vattenråd har skickat in en ansökan till Naturvårdsverket om medel för att med StormTac jämföra mindre och större lösningar för dagvatten.

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5. Åtgärdsprogram

5.1

Höje å åtgärdsprogram etapp 2

Bilaga 5.1

Ekologigruppen föredrog pågående åtgärder.

Nöbbelövs mosse 5:36

En våtmark projekterades 2013 på fastigheten Nöbbelöv 5:36 i Lunds kommun och ansökan om finansiering skickades in, men blev aldrig anlagd på kommunens fastighet då arrendatorn inte var intresserad. Efter viss omprojektering görs nu ett nytt försök med planen att under hösten 2021 att anlägga en våtmark på ca 1,5 ha strax öster om väg 108 inom naturreservatet. Den grunda våtmarken kommer försörjas med 25% dagvatten och 75 % jordbruksvatten. Möte med kommunens arrendator planeras och anläggning först 2022. Susanne framför att en mindre avskiljande damm bör anläggas i diket uppströms den nya stora dammen och projekteringen planeras då under vintern 2021/2022.

Utöka H44 i Lunnarp

Två befintliga sammanhängande våtmarker (H44) där rensning planerades 2021, men markägaren vill istället utöka och projekteringen visar på möjlighet att utöka en av våtmarkerna från 0,07ha till 0,5ha och nytt avtal kommer skrivas.

Damm Lilla Bjällerup

Våtmarksanläggningen är slutbesiktigad och vatten från Råbydiktet leds in i och efter att det passerat två våtmarker leds vattnet ut i Höje å. Trumma i Råbydiktet är utplacerad och erosionsåtgärder vid inloppet kommer att utföras framöver. Markägare nöjda med åtgärderna och täckdikning som kvarstår utförs efter skörd.

Flackarp

Våtmarken planeras med syfte att gynna biologisk mångfald och särskilt fågellivet. Dammen försörjs av grundvatten och betesmarken ägs av Lunds kommun. Anmälan om vattenverksamhet har lämnats in och en upphandling av entreprenad planeras framöver.

Bränneröd

En våtmark är nästan färdig som tar emot dräneringsvatten från åkermark. Då marken torkat upp ännu mer kommer avskärande dränering att läggas och utloppet färdigställas.

Stora Bjällerup fosfordamm vid filterbädd

Fosfordammen är färdigställd och sådd samt flytt av fyllnadsmassor är kvar att slutföra under våren.

Tvåstegsdike L Bjällerup och Höjebromölla

Undersökningssamråd ska skickas in innan samråd och tillståndsansökan. Intresseanmälan även från Höjebromölla har inkommit och inmätningar har gjorts och undersökningar av vattennivåer. En terrass planeras något över nivån för medelvattenföring. I genomsnitt 4 dm schakt på norra sidan vid Höjebromölla och det blir inte en lika stor fördröjningseffekt som uppströms vid L Bjällerup.

Gullåkra mosse

Syftet med åtgärderna är att magasinera och fördröja dagvatten från Staffanstorp innan det når Dynnbäck. Samråd med Länsstyrelsen har genomförts och framöver ska enskilt berörda erbjudas delta i samrådsprocessen. En ansökan om tillstånd kommer sedan att skickas in.

Utredningar

Fortsatt uppföljning kalkfilter har slutförts i fält och de sista provtagningarna är klara. Det kvarstår analys och rapportskrivning.

Vattendialog Råbydiket har varit svårt att genomföra pga Corona men en hydrologisk utredning pågår som en del av projektet. Slutredovisningen har skjutits upp till 31 oktober 2022.

Förbättrad flödesreglering pågår och fem våtmarker har valts ut där mätningar pågår och det finns förslag på åtgärder. Kontakt med markägare har skett. Utloppskonstruktioner kommer att ändras för att förbättra flödesdämpningen. Planen är att upphandla och genomföra åtgärder under 2021 och sedan utvärdering under minst ett år.

Översvämningsutredning och nivåmätningar nämns nedan.

BG/FG/DG beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering
- att lägga övrig information till handlingarna

5.2

Reparation och underhåll

Johan Krook informerade om hur arbetet fortlöper och åtgärder på åtta dammar har påbörjats under mars och efter 30 juni utförs övriga rensningar och reparationer.

BG/FG/DG beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.3

Revidering av avtal och PM underhållsansvar

5.3a-c

En specialist i vattenrätt har granskat vattenrådets arbetssätt utifrån ansvar för underhåll och författat bifogat PM samt förslag på nya mallar för avtal med

markägare. Förhandsförbindelse föreslås utgå och avtal skrivs istället innan åtgärden utförs. Det föreslås en grundmall för samtliga anläggningstyper och det mesta av det anläggningsspecifika nämns i bilaga.

BG/FG/DG beslutar:

- att PM och förslag på nytt avtal med bilaga tillstryks och översänds till styrelsen för vidare hantering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.4

Nytt samarbetsavtal och åtgärdsplan

5.4a-b

Karl Asp informerade om att samtliga medlemskommuner var positiva i sina yttranden över förslag till nytt samarbetsavtal. Lomma framför att förtydligande önskas gällande att det är avtal med markägare som avses under rubriken förutsättningar för samarbete och det förtydligades med en redaktionell ändring. Svedalas synpunkt att arbeta med vattenplanering med helhetssyn utifrån ett avrinningsområdesperspektiv, står i stort sett uttryckt i vattenrådets stadgar.

BG/FG/DG beslutar:

- att föreslå styrelsen att översända följebrev med samarbetsavtal och åtgärdsprogram till medlemskommunerna, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.5

VattenAtlas

Karl Asp informerade om att vattenrådet beviljats LOVA-medel för utökning av VattenAtlas till hela Skåne och därmed är finansieringen 100% inkl ersättning för kansliets nedlagda tid. En utbildning hölls för 95 personer från kommuner och vattenråd den 2 mars gällande VattenAtlas via Teams.

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.6

Upphandla konsult 2022-2024

Karl Asp informerade om nuvarande beställning av konsult för genomförande av åtgärdsprogram etapp 2 2019-2021 tar snart slut och en ny upphandling kommer att läggas ut.

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.7

Scanna gamla handlingar

Karl Asp informerade om att Ekologigruppen har pärmar med gamla handlingar och ritningar på anlagda åtgärder som inte är digitaliserade och saknas på kansliet. Kansliet har även handlingar i arkiv som inte är digitaliserade.

BG/FG/DG beslutar:

- att Ekologigruppen scannar och vid behov diarieför handlingar gällande anlagda våtmarker, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.8 Projekt biokol dräneringsvatten

Bilaga 5.8

Gabriella Eliasson på Bioresurs GE informerar om ett pilotprojekt för att reducera näringsämnen i dräneringsvatten med biokol som hon driver i samverkan med Höljådalens intresseförening som bidrar med 10 tkr. Skånefrö sponsrar med biokol. Planerna är att först samla in dräneringsvatten och göra laboratorieförsök med biokol. Projektet ansöker om bidrag från vattenråd på 35tkr för projektets början exkl fältförsök. Detta projekt kommer att samverka med andra biokolsprojekt och är ett komplement till dessa.

BG/FG/DG beslutar:

- att kansliet utreder möjligheten att delfinansiera pilotprojektet och att beslut tas per mail vad som föreslås styrelsen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6. Vattenförvaltning

6.1 Samråd vattenförvaltning 2021-2027

Bilaga 6.1

Lin Linde informerade om arbetet och Henrik Tham har deltagit i arbetsgruppen

BG/FG/DG beslutar:

- att tillstryka yttrande och skicka till styrelsen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6.2 Yttrande över strandskyddsutredningen

Bilaga 6.2

Karl Asp informerade om förslag på yttrande över strandskyddsutredningen.

BG/FG/DG beslutar:

- att tillstryka yttrande och skicka till styrelsen, samt
- att lägga informationen till handlingarna

7. Recipientkontroll

7.1 Nytt recipientkontrollprogram 2022-2024

Bilaga 7.1a

Karl Asp gick igenom förslag på nytt recipientkontrollprogram där metallanalyser och PAH utökats enligt VA SYDs önskemål för att kunna modellera dagvattenåtgärder. Istället tas provtagning vid punkt 21a och 18 bort. Bekämpningsmedel och läkemedel har enligt miljönämnden i Lund lagts till och Länsstyrelsen har framfört detta i sin påverkansanalys men även PFOS. Ovanstående läggs som optioner i upphandlingen och kan därmed strykas om dessa delar blir för dyra i anbud. Absorbans har lagts till för att kunna räkna ut referensvärde för fosfor som används i statusklassningen och därmed föreslås en analys i varje föreslagen vattenförekomst. Provtagning av läkemedelsrester föreslås nedströms Staffanstorps och Källby ARV två ggr/år.

Bekämpningsmedelssubstanser har valts ut i samråd med SLU/CKB och föreslås provtas i juni längst ned i Höljå å vid 24a för att ge en grov bild av ämnen i ån. Förslaget kvarstår att delfinansiera med åtgärdsprogrammets medel som en

uppföljning av åtgärder. Det framfördes att vattenrådet ska kunna flytta provtagningspunkter och ändra analyser och kansliet undersöker dessa möjligheter med upphandlingsexpert. Provtagningsprogrammet bör gås igenom en gång per år.

BG/FG/DG beslutar:

- att tillstryka bifogat förslag på kontrollprogram och skicka till styrelsen
- att kontrollprogrammet går igenom årligen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

8. Administration/övrigt

8.1 Arbetsplan och budget 2022 samt reviderad budget 2021 Bilaga 8.1a-b

Karl Asp informerade om förslag till arbetsplan och budget för 2022 samt revidering av budget för 2021. Ett nytt förslag som inte nämnts i förslaget var att vattenrådet under 2022 utvärderar in- och utloppskonstruktioner till våtmarker.

BG/FG/DG beslutar:

- att tillstryka förslaget till arbetsplan och budget 2022 och reviderad budget 2021, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

8.2 Kommunikation

Karl Asp informerade om utåtriktat arbete som planeras på biosfärfestival september och information till pedagoger. En naturguide kan utbilda pedagoger strax efter skolavslutning 2021 vid Sankt Lars eller Habo gård.

BG/FG/DG beslutar:

- att tillstryka deltagande i biosfärfestival och att beställa en naturguide som anordnar utbildning för pedagoger, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

8.3 Ansökan om medlemskap

Höjeådalens intresseförening har ansökt om medlemskap i Höje å vattenråd.

BG/FG/DG beslutar:

- att föreslå styrelsen att uppta Höjeådalens intresseförening som medlem i vattenrådet, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

8.4 Temahalvdag september 2021

Karl Asp informerade om förslag att besöka Lomma detta år och tema översvämning samt vattenrådets åtgärder.

BG/FG/DG beslutar:

- att föreslå styrelsen tema översvämning och åtgärder på halvdag för medlemmar i september, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

8.5 Uppdrag till kansli och konsult

Bilaga 8.5

Information om uppdrag som ännu inte slutförts.

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

8.6 Övrigt

Inga ärenden

8.7 Sammanträdestider 2021

Styrelsen	2021-04-27	Teams
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2021-05-25	Årsstämma
	2021-09-14	Diamanten
	2021-11-23	Diamanten
Arbetsutskottet	2021-04-13	Teams
09:00 i Lund	2021-08-31	Teams
	2021-11-09	Teams
Berednings/flödes/dagvattengrupp	2021-06-07	Teams
08:30 på tisdagar i Lund	2021-08-24	Gnejsen
13:00 på måndagar i Lund	2021-10-04	Gnejsen
	2021-12-07	Gnejsen

BG/FG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

8.8 Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/FG/DG godkänna publiceringen.

BG/FG/DG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Justera för HÖJE Å VATTENRÅD

Lin Linde
Ordförande BG

Helena Björn
Ordförande FG/DG

Karl Asp
Samordnare

Susanne Johansson
VA SYD